

De wereld zonder Lucas

De wereld zonder Lucas

Sjaak Baart

1e druk, augustus 2026

© Sjaak Baart, Bergambacht

Tekstpodium Publishing, Bergambacht

ISBN 9789403881409

Omslagontwerp & typografie: Sjaak Baart

Foto omslag: Sjaak Baart (Waddenzee bij Ameland)

© Niets van deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotografie, scan, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor Willemijn en Tara

1.

“Wat krijg ik allemaal nog?” Roept Niels onderaan de trap. Behalve wat gegiechel en onverstaanbaar gemompel van de bovenetage komt er verder geen reactie. Hij haalt zijn schouders op. Niels is de auto aan het inladen, want morgen gaat het hele gezin op vakantie. Boven zijn ze druk bezig met inpakken van de laatste tassen. Hij bedenkt dat hij, in afwachting van de rest van de bagage, nog wel een keer onder de motorkap kan kijken. Weliswaar heeft hij vorige week alles nagelopen, maar onderweg naar een vakantieadres wil je niet met pech komen te staan en neemt hij liever het zekere voor het onzekere. Het is warm, de zweetdruppels rollen als pareltjes langs zijn voorhoofd en met de rug van zijn linkerhand veegt hij zijn voorhoofd droog.

Hij ziet tot zijn schrik op zijn hand een grote zwarte vlek. Van de kachelslang natuurlijk, toen hij zojuist de olie peilde. Hij sluit de motorkap en loopt door de voordeur naar binnen. Juist op dat moment komen Marieke en Fleur de gang in.

Ze kijken Niels met grote ogen aan en barsten in schaterlachen uit. “Ha pap”, reageert Fleur. “Ben je alvast aan het oefenen met schminken. Sinterklaas is pas over een half jaar hoor!” Hoofdschuddend loopt Niels naar boven, de badkamer in. Als hij in de spiegel kijkt, snapt hij waarom zijn vrouw en dochter zo’n lol hadden. Hij ziet er inderdaad uit als een kleuter die met mascara heeft gespeeld en moet er zelf om lachen. Hij wast zijn gezicht en grijpt naar de handdoek, maar het rekje is leeg.

Hij wil zich omdraaien om een handdoek uit de kast te pakken, maar naast hem staat Marieke. Zwijgend en met gestrekte arm reikt ze hem een handdoek aan. “Altijd eerst kijken en nadenken

voor je iets gaat doen” zegt ze lachend. “Het zijn jouw eigen woorden die je honderden keren per week tegen je zoon zegt.” Hij wil reageren maar nog voor hij een woord kan uitspreken, klinkt een doffe dreun vlak boven hun hoofd, waarna met veel kabaal iets zwaars over de trap naar beneden dendert. Gevolgd door een onophoudelijk gekletter van stuiterende voorwerpen die geen tree lijken over te slaan. Geschrokken kijken Niels en Marieke om de hoek van de badkamer: op de overloop ligt een opengescheurde vakantietas, te midden van een verzameling plastic flesjes. De verpakking van de zonnebrand is opengebarsten en een vette smurrie druipt in grote klodders van de treden. Op de trap staat Lucas beteuterd te kijken naar de ravage.

“Wat is hier in aan de hand?” Vraagt Marieke en ze kijkt haar zoon fronsend aan. “Hij had een betere manier bedacht dan zijn tas de trap af te dragen”, vult Lisa voor hem in. “Dus gooit hij ‘m gewoon van boven naar beneden, dat gaat sneller hè Lucas.” Hij verdedigt zich: “ik gooide niet Lisa, ik wilde ‘m van de trap af laten glijden. Maar ja wie zet nou ook telkens een hele voorraad toiletpullen op de trap. Ik heb je al zo vaak gezegd, Lisa, dat daar ongelukken van komen. Nou je ziet het, heb ik weer gelijk gekregen. Knap gedaan hoor! En wie mag de rotzooi opruimen?” Ze wil reageren, haar mond gaat open maar er komt geen geluid uit. Ook Fleur is op het kabaal afgekomen en overziet de bende. Ze zwijgt, maar met haar hand voor de mond gaat ze proestend terug naar boven. Lisa draait zich om en loopt zwijgend achter Fleur aan. Lucas kijkt haar grinnikend na.

De volgende ochtend slaat Niels met een zucht van opluchting de achterklep van de auto dicht. Het is weer gelukt. Met drie kinderen op vakantie vraagt in de loop der jaren steeds meer van zijn improvisatievermogen. Elke vakantie lijkt de hoeveelheid bagage wel verdubbeld. Vorig jaar hebben Niels en Marieke hun gezinstent

ingeruild en een vouwwagen aangeschaft. Dat bood meteen ook meer ruimte. Maar dit jaar lijkt zelfs die uitbreiding van bagageruimte al weer ingehaald door de tijd.

Lisa vroeg een half jaar geleden voor haar verjaardag een beauty-case want daar kunnen zo lekker veel toiletpulletjes in. Vorige maand was Fleur jarig en vroeg ze er, in navolging van haar grote zus, ook één. Zo handig om mee te nemen op vakantie.

Omdat de bak van de nieuwe vouwwagen meer bergruimte bood dan voorheen, vond Lucas dat hij eveneens recht had op extra ruimte. Hij claimde dat zijn surfplank dan wel mee kon.

Maar zelfs met de extra beschikbare ruimte was daarvoor niet voldoende plaats. Het idee van Lucas om de 'schilderkisten' van zijn zussen dan maar thuis te laten, stond volgens de dames niet in verhouding.

Maar Fleur vond het heel sneu voor haar grote broer dat er geen plek was voor zijn surfplank. Hij heeft die voor zijn verjaardag gekregen en hij verheugt zich er al lange tijd op om die mee te nemen op vakantie. Daarom heeft Fleur aan haar nichtje Evi gevraagd of er bij hen in de auto nog plaats is voor een surfplank. Dat was slim bedacht, want elk jaar gaan ze samen op vakantie met het gezin van de zus en zwager van Niels: Marit en haar man Paul. Die hebben twee dochters van 12, een tweeling.

De beide meiden zijn dikke maatjes met Fleur en Lisa, ze vinden hun neef Lucas erg stoer. Hij maakt vaak grappen en weet altijd wel weer iets te bedenken waar Evi en Yara ontzettend om moeten lachen. Met hun vijven hebben ze elke vakantie dikke pret, maar ook buiten de vakanties zijn ze vaak in elkaars gezelschap te vinden.

Toen Fleur dan ook aan Evi vroeg om een goed woordje bij haar oom en tante te doen voor surfplank van Lucas, was de oplossing snel gevonden. Paul monteert voor de vakantie altijd een dakdrager op de auto en daar past best nog een surfplank van Lucas bij.

2.

"Is er voor mij ook nog plek dames?" Vraagt Lucas met gespeelde zeurstem aan de meiden op de achterbank. Ze hebben zich elk aan een zijde met flinke tussenruimte geïnstalleerd. "Ja hoor", klinkt het vrolijk. "In het midden is nog plek." Zijn beide zussen zitten stiekem te lachen nu ze denken Lucas voor een dilemma te hebben geplaatst, maar hij heeft niet veel tijd nodig voor een oplossing. Hij loopt naar de bestuurderskant van de auto en klautert over de rugleuningen van de voorstoelen naar achteren. "Wat ben je toch een malloot", reageert Lisa, "wat denk je dat pap daarvan zou zeggen?"

"Ja, vult Fleur aan. "Je kan toch gewoon vragen of je er langs mag. Dan was ik best voor je uitgestapt hoor." Lucas gaat er niet op in. Hij weet dat een dergelijke discussie weinig zinvol is en hij begrijpt dat zijn grote zus hem nog wil terugpakken. Voor het incident met de tas en de flesjes op de trap. "Maar dan heb je pech als je wilt blijven zitten", zegt hij lachend hij tegen Fleur. "Je wilt er vast weer uit, want je telefoon lag nog op de keukentafel." Geschrokken kijkt Fleur hem aan en voelt in haar broekzakken. "Shit" moppert ze en maakt zonder verder naar Lucas te luisteren haar gordel weer los en stapt meteen uit. Ze loopt achter de auto langs en trekt een sprintje naar de keuken aan de achterzijde van het huis. Gelukkig heeft ze een sleutel van de poortdeur in haar broekzak. Die sleutel is al vaak van pas gekomen om via de keuken binnen te sluipen, als ze na een avondje bij haar vriendinnen wat later thuis kwam dan afgesproken.

Niels heeft ondertussen het alarm ingeschakeld en sluit de voordeur af terwijl Marieke in de auto achter het stuur plaatsneemt. "Half acht", zegt Niels hoofdschuddend, "we hadden al een half uur

geleden weg moeten zijn." Hij stapt snel in de auto waarvan inmiddels de motor draait, en neemt op de stoel naast Marieke plaats. "Hebben we alles?" Vraagt hij zonder omkijken. Lisa is al helemaal opgegaan in de film op haar tablet en hoort niets meer. "Yep!" Roept Lucas vrolijk. "Karren maar."

Fleur is in de keuken nog op zoek naar haar telefoon. Lucas zei toch dat deze op de keukentafel lag? Ze snapt er geen snars van en begint te vermoeden dat het weer een flauwe grap van haar broer is. Op dat zelfde moment begint het inbraakalarm boven haar hoofd te loeien. Ze schrikt zich een ongeluk en weet in paniek niet wat ze moet doen. Terwijl Marieke de auto met aanhanger zorgvuldig van de oprit afrijdt, begint buiten de rode lamp van het inbraakalarm te flitsen. "Hoe kan dat in godsnaam" vraagt Niels zich hardop af. "Oh, wacht even." Reageert Lucas laconiek. "Ik denk dat Fleur nog binnen is." Niels en Marieke snellen naar de voordeur.

Nadat hij het alarm heeft afgezet, kijkt Niels met grote ogen Fleur aan. "Hoe kom jij ongezien binnen?" Vraagt hij, strenger dan hij eigenlijk zou willen en bindt meteen in. Hij ziet dat ze hevig is geschrokken van het kabaal en hem trillend op haar benen aankijkt. Gedrieën kijken ze nog eens de keuken rond of de telefoon van Fleur echt niet ergens ligt, maar er is niets te zien en samen lopen ze terug naar de auto. Lisa heeft van dit alles maar weinig meegekregen en vraagt aan Lucas waarom Fleur met pap en mam niet in de auto zitten. "Geen idee", antwoordt Lucas schouderophalend. "Fleur ging terug naar binnen, maar vraag mij niet waarom." De laatste zin wordt nog net door de teruggekomen Marieke opgevangen. "Ze ging terug naar binnen, Lucas, omdat jij zei dat haar telefoon nog op de keukentafel lag, maar die is nergens te zien."

Lucas trekt gespeeld een verbaasd gezicht en kijkt Fleur aan die inmiddels ook bij de geopende autodeur staat. "Heb ik dat gezegd? Waarom ben je teruggegaan naar binnen? Ik heb toch alleen maar gezegd dat je telefoon nog op de keukentafel lag?" Maar als je mij

had laten uitpraten in plaats van meteen weg te rennen, dan had ik je dit gedoe allemaal kunnen besparen!" Met een grijns op zijn gezicht overhandigt hij Fleur haar telefoon. "Ik zei toch dat je telefoon op de keukentafel lag, maar jij trekt meteen, zonder verder te luisteren, de voorbarige conclusie dat die daar dus nog steeds lag. Kijk, ik ben zo opgevoed dat je voor elkaar moet zorgen en ik heb dus meteen je telefoon meegenomen om je te helpen."

Lisa proest het uit. "Als ik het goed begrijp, is Fleur dus het slachtoffer van jouw sociale betrokkenheid. Prima opgevoed mam en pap, goed gedaan hoor." Marieke kan haar lach niet verbergen en stapt zonder iets te zeggen weer achter het stuur. Ook Niels' lippen trillen, maar hij trekt een pokerface. Bijna onmerkbaar hoofdschuddend weet hij zijn lach in te houden.

3.

Lucas kijkt geeuwend op zijn horloge en ziet dat het inmiddels half twaalf is. Links van hem zit Fleur. Scheef weggezakt en met haar hoofd leunend tegen zijn schouder. Haar mond staat een stukje open. Ze lijkt in diepe slaap. Hij kijkt naar zijn zusje. Wat wordt ze al groot. Vorige maand is ze 13 geworden en ze schelen bijna 2,5 jaar. Als je haar zo ontspannen ziet, is ze best knap vindt Lucas. Hij denkt aan het feestje van vorige week, waar zijn vriend Siem hem toevertrouwde dat hij haar eigenlijk wel een lekker ding vindt. Lucas reageerde daarop met de mededeling dat hij zijn zusje te jong vindt voor zijn 16-jarige vriend. "Snap ik" antwoordde Siem daarop met een dikke knipoog. "Maar ik heb geduld, ik kan nog wel wachten." Lucas glimlacht en geeft Fleur een kus op haar voorhoofd.

"Ik krijg er tranen van in mijn ogen", klinkt het droog rechts van hem. Daar zit zijn zus Lisa. Hij draait zijn hoofd naar haar toe, maar Lisa doet of ze het niet merkt en kijkt onverstoorbaar verder op het scherm van haar tablet. Lucas trekt met twee vingers één van de oordopjes aan het snoertje uit haar oor. "Oh zijn we jaloers?" Is zijn reactie. "Kom maar hoor zus, krijg je ook een kusje." Hij vormt zijn lippen samen tot een zoenbeweging. "Ga weg engerd!" Weert Lisa hem af. "Ik heb er al een die heel goed kan kussen. Een échte vent" voegt ze er nog veelbetekenend aan toe. Lucas trekt een sip gezicht. Lisa doet het oordopje weer in en kijkt verder naar de film.

Ze is twee jaar ouder dan Lucas en ze plagen elkaar af en toe, maar echt ruzie hebben ze nooit. Dat was vroeger nog wel eens anders als ze op vakantie gingen. Met z'n drieën op de achterbank was het nooit langer dan een uur zonder gekibbel.

Maar nu ze alle drie wat ouder worden, kunnen ze steeds beter met elkaar opschieten. Stiekem vindt Lisa haar jongere broer best heel stoer, dat vindt ook haar vriend Ruben. Hij kan prima met Lucas opschieten, ook al is Ruben bijna drie jaar ouder. Wekelijks zijn ze samen enkele avonden te vinden in de sportschool waar Lucas en Ruben elkaar hebben leren kennen.

Lucas zakt wat suf onderuit met zijn ogen dicht en dommelt zachtjes weg. Zijn gedachten gaan naar Vivian. Hij kent haar al sinds de basisschool. Als kleuter kwam Vivian vaak bij het gezin van Lucas over de vloer om te spelen. De ouders vonden het mooi om te zien hoe deze twee een bijzondere band leken te hebben. Vivian had geen broertjes of zusjes en kon wellicht daardoor ook goed opschieten met Fleur en Lisa. Later, in de bovenbouw van de basisschool, deden Lucas en Vivian vaak samen hun huiswerk.

Niels en Marieke waren daar heel blij mee, want Vivian was een slimme meid die Lucas de moeilijkste sommetjes nog eens goed kon uitleggen. Na de basisschool zagen ze elkaar minder omdat ze elk naar een andere school gingen. In het begin hadden ze nog wel af en toe contact, maar gingen meer en meer hun eigen weg. Ze kregen elk andere vrienden en verloren elkaar op den duur uit het oog. Een paar weken geleden kwamen ze elkaar ineens heel onverwacht tegen. Ze troffen elkaar op de 'Informatiemarkt Beroepskeuze & Onderwijs'. Het verbaasde Lucas niet dat Vivian op zoek was naar informatie over de pabo, want het onderwijs was altijd al 'haar ding'.

Op de informatiemarkt raakten ze aan de praat en Lucas was die avond nogal de weg kwijt. Hij voelde in zijn buik kriebels en vroeg zich verbaasd af wat Vivian in hem had losgemaakt. De herinnering aan hun vroegere vriendschap kwam kennelijk aan beide kanten tot leven door deze ontmoeting, want nog dezelfde avond stuurde Vivian Lucas een berichtje. Ze vond het heel leuk hem weer te hebben gesproken en had afgelopen tijd geregeld aan hem

gedacht. Ze stelde voor om de volgende dag meteen weer ergens af te spreken om verder te kletsen.

Dat 'kletsen' liep een anders dan Lucas zich had voorgesteld. Vivian luchtte haar hart bij Lucas. Ze wilde het verhaal over haar ouders kwijt. Er zijn flinke relatieproblemen en het gaat vrijwel zeker uitdraaien op een scheiding. Toen ze er gisteren met Lucas over sprak, gaf zijn luisterend oor haar heel veel vertrouwen. Eindelijk iemand die haar goed kent en meteen geduldig en begripvol naar haar luistert. Het gaf haar een heel fijn gevoel.

De situatie bij haar thuis verloopt heel vervelend. De afgelopen weken zijn er elke dag ruzies en worden over en weer verwijten gemaakt. Lucas kent haar ouders goed en het verhaal van Vivian maakte hem verdrietig. Vivian wilde zelf nog helemaal niet dat anderen de problemen van haar ouders op dit moment te weten zouden komen. De komende tijd wilde ze dolgraag met Lucas weer eens wat vaker afspreken, om te chillen en te kletsen. Misschien samen eens iets leuks te gaan doen. Of ergens heen te gaan. Maar thuis kon hij er niet over vertellen, want Niels en Marieke kennen de ouders van Vivian ook erg goed. De problemen van haar ouders wilde Vivian nog even tussen haar en Lucas houden. Het maakt Lucas wat somber. Hij gaat lekker op vakantie, iets waar hij lange tijd naar heeft uitgekeken. Maar hij moet Vivian meteen al weer een paar weken gaan missen. Net nu ze elkaar weer zijn tegengekomen.

Ze hebben afgesproken dat ze echt contact gaan houden en na de zomervakantie elkaar snel opzoeken. Ze laten het niet opnieuw verwateren. Lucas peinst. Er loopt een rilling over zijn rug. Wat is er met hem aan de hand? Hij bedenkt dat hij nu liever bij Vivian in de buurt zou willen zijn in plaats van naar Frankrijk te rijden. Door die gedachte beseft hij plotseling dat ze in zijn hart mis-

schien iets meer heeft losgemaakt dan hij verwachtte. Zou dat voor Vivian ook zo voelen?

Hij voelt een hand op zijn arm en draait opzij. Fleur kijkt hem bezorgd aan. "Wat is er broer?" Fluistert ze zachtjes. Ze wil niet dat de anderen het horen. "Liefdesverdrietjes?" Fleur kent haar grote broer als geen ander. Ze trekken vaak samen op en voelen elkaar goed aan. "We gaan maar drie weken weg hoor, ze wacht vast wel op je", voegt ze er troostend aan toe.

Lucas moet lachen om die malle lieve kleine zus. Hij heeft het met Fleur niet over de ontmoeting met Vivian gehad. Met helemaal niemand. Zelfs niet met zijn beste vriend Ruben. Maar Fleur voelt op de een of andere manier altijd alles van hem aan. "Zijn we er al bijna!?" Roept hij plotseling met overslaande stem door de auto, in een poging om zich een houding te geven en zo de aandacht van Fleur voor hem af te leiden. De anderen schrikken zich een ongeluk. "Doe normaal idioot!" Klinkt het in koor.

4.

Elk jaar gaan Niels en Marieke samen op vakantie met Marit en Paul. Marit is de zus van Niels en de schoonzussen zijn in de loop der jaren dikke vriendinnen geworden. Van kind af aan zijn ze allemaal opgegroeid met kampeervakanties. Het werd al snel vanzelfsprekend om met z'n vieren op vakantie te gaan.

Toen er kinderen kwamen, bleven ze hun vakantie op dezelfde manier doorbrengen. Ook Lisa, Lucas en Fleur kijken er elk jaar weer naar uit om met hun nichtjes Evi en Yara lol te maken.

Dit jaar kozen ze unaniem voor een vakantie in de Provence. Het plaatsje Valfleur is een voormalig kunstenaarsdorpje met een rustige camping die op korte loopafstand van het strand ligt. Dat was precies wat Lucas en de meiden in gedachten hadden!

Omdat het echter een flink eind rijden is, met elk een vouwwagen achter de auto, rijden ze eerst naar een camping die ongeveer halverwege ligt. Ze ontdekten een leuk plaatsje in de Allier, Vaux-sur-Lison. Het het weggetje ernaartoe leidt langs een riviertje, met links en rechts veelal kleine huizen van natuursteen en luiken in pastelkleuren. Camping 'La Source' is een rustige niet al te grote camping met een bescheiden natuurzwembad. Langs de camping loopt een smal pad naar een verborgen waterval.

Als ze aankomen bij de camping zien ze de auto en de half opengeklapte vouwwagen van Paul en Marit al staan. Ze zijn nog bezig om hun bagage en andere spullen uit te pakken, dus ze zijn kennelijk ook pas net aangekomen. Evi en Yara krijgen hen in de gaten en laten letterlijk alles uit hun handen vallen. Joelend rennen ze op Lisa, Lucas en Fleur af. Ze vliegen elkaar met veel kabaal om de

hals. “Alsof jullie elkaar in jaren niet hebben gezien”, lacht Paul. “Overdrijven is echt een sterke eigenschap van jullie hè?”

Marit komt er ook bij staan. “Hoe was de reis, hebben jullie ook file gehad?” Lucas vult meteen voor Marieke in. “Nou vóór ons viel wel mee. Maar we hebben wel flink wat files achter ons gehad hè, mam?”

“Aha, de toon is weer gezet geloof ik”, reageert Paul hoofdschuddend. “Overigens, misschien voor jullie een goed idee om maar eens je tentjes te gaan opzetten, want ik weet niet hoe lang we het nog droog houden” en hij kijkt bezorgd naar de lucht. In de verte klinkt al een vaag gerommel, het wordt windstil. De lucht kleurt donker en het duurt niet lang voordat er een flinke bui valt.

Als het enige tijd later weer droog wordt en de zon terugkeert, staat de hele camping te stomen. Ze kletsen ze nog wat na over de reis, maar vinden het daarna voor vandaag wel mooi geweest. Ze zijn allemaal moe. Op de achtergrond begint het alweer te rommelen en er strijkt in de verte af en toe een lichtflits langs de hemel. De buien zijn nog niet voorbij en dat was te verwachten na zo’n warme dag. Ze besluiten om op tijd naar bed te gaan, want er is niets heerlijker dan in je tentje te liggen terwijl het in de verte wat flitst en de regen op je tentdak roffelt.

5.

“Wat kijk jij boos?” Vraagt Marieke als Yara twee dagen later in de ochtend komt aanslenteren en zuchtend in een campingstoel ploft. “Ben niet boos.” Reageert ze. “Maar ik vind het zo smerig als iemand naar het toilet is geweest en dat vies achterlaat. De toiletten zijn nog geen uur geleden schoongemaakt. Ik vraag mij af of het nou echt zo moeilijk is om met de toiletborstel je remsporen in de pot uit te wissen als je klaar bent.” Er volgt een instemmend gegrinnik, maar Lucas kijkt zijn nichtje gewichtig aan. “Dan heb je het verkeerde toilet gekozen, Yara,” oppert hij. “Welk toilet heb je genomen? Yara denkt even na. “Gewoon, het eerste toilet, hoezo?” Vraagt ze verbaasd. Lucas spreidt zijn handen: “Tsja, dat is niet verstandig, antwoordt hij op een belerend toontje.

Nu is het Lisa die op haar broer reageert: “Oh, meneer de professor heeft weer een wijze les voor ons?” Ze kijkt hem vragend aan. “Nou, kom maar op, het zal wel weer een fris verhaaltje worden tijdens ons koffie-uurtje, lekker hoor. Je gaat ons waarschijnlijk vertellen dat je wetenschappelijk onderzoek hebt gedaan naar toiletgebruik op de camping, ik ken jou ondertussen.”

Iedereen lacht maar Lucas trekt een ernstig gezicht. Hij spreidt zijn armen en gaat verder met zijn uitleg. “Inderdaad Lisa, niet voor niets ben ik in recordtempo afgestudeerd aan de Rijksuniversiteit van Harderwijk. Ik heb met die opgedane kennis een gedegen onderzoek gedaan. Het resultaat was opmerkelijk.” Nu kijkt hij Yara aan. “Je had beter het derde toilet kunnen nemen, dan heb je de grootste kans op een schone wc.” Lisa slaat de handen voor de ogen. “Oké professor, kunt u ons iets meer vertellen over uw onderzoek en de resultaten daarvan? We hangen aan uw lippen!”

Lucas gaat staan, vouwt zijn handen samen, kijkt langzaam de kring rond en schraapt zijn keel. "Ik heb de afgelopen dagen geobserveerd hoe de campinggasten het toilet gebruiken." Hij wordt meteen weer in de rede gevallen. "Nee joh, ga je ons nou vertellen dat je voor elke deur hebt zitten wachten en na afloop de pot hebt geïnspecteerd?" Schatert Lisa. Nu is het echter Evi die reageert en Lucas bedachtzaam aankijkt terwijl ze één oog dichtknijpt. "Heeft dat wat te maken met dat bankje bij die boom op het voorplein bij het winkeltje?"

Verbaasde gezichten kijken Evi aan. "Wat bedoel je?" klinkt het uit een paar monden tegelijk. Lucas lacht: "slim opgemerkt nichtje", complimenteert hij Evi. "Inderdaad, vanaf het bankje onder de boom heb je op afstand goed zicht op de ingang van het toiletgebouw. Mensen die naar het toilet gaan hebben wel iets anders aan hun hoofd dan rondkijken wie er op ze let en zo kon ik daar meerdere keren rustig tellingen doen." Lisa schudt haar hoofd. "Jij bent ook compleet gestoord hè? Wie doet zoiets, dat verzin je toch niet? Nou mijn broertje dus."

Lucas gaat onverstoort verder op ernstige toon. "Ik heb een gedegen observatie voorbereid en uitgevoerd. Mijn keuze was een intervalobservatie omdat zo'n aanpak voor de lange termijn het meest betrouwbare resultaat geeft." Lisa kijkt hem verbaasd aan. Lucas wacht haar opmerking niet af en vult meteen in. "Waarschijnlijk ben je alweer vergeten, lieve zus, dat ik jou een half jaar geleden heb geholpen met je voorbereiding op wat tentamens. Je moest een observatie voorbereiden aan de hand van een casus en je werd hoteldebotel van alle observatiemethoden. Je kon ze niet uit elkaar houden. Ik heb je dus geholpen die saaie methodes in je hoofd te stampen. Nou, bij mij is dat goed blijven hangen hoor, en ik kon het nu prima in de praktijk brengen." Lisa kijkt haar broer bewonderend aan en geeft hem met getuiste lippen een luchtkus. "Je hebt gelijk, mede dank zij jou heb ik dat tentamen gehaald, nou laat maar horen wat je er van hebt opgestoken."

“Ja”, vult Marieke aan, “ik ben ook wel nieuwsgierig naar wat die observatie van jou voor ons van betekenis kan zijn.” Lucas gaat onverstoord verder. “Uit mijn observaties blijkt dat de meeste mensen gebruik maken van het eerste toilet. Dat zal dus door intensief gebruik ook het minst schoon blijven. Mensen met hoge nood nemen uiteraard meteen de eerste deur. Pas als het eerste toilet bezet is, lopen mensen door naar de tweede deur. Mensen met minder haast, die tijd genoeg hebben, lopen meteen door naar de laatste deur, de vierde.

Dat geldt ook voor mensen die niet direct naast een toilet willen zitten dat op dat moment volop in gebruik is. Bijvoorbeeld omdat er een paar blote voeten met harige tenen in slippers van de buurman of buurvrouw zichtbaar zijn onder het schot door. Al dan niet met een onderbroek op de voeten.” Het gezelschap barst in schaterlachen uit, maar Lucas gaat verder.

“Dan is het vierde toilet de meest veilige optie, maar ik moet toegeven, dat is een aanname. Evenwel doet dat niet af aan de geldigheid van de observaties.” Lisa proest het uit. “Zelfs daaraan heb je gedacht, malloot! Maar ik wil een cijfermatige onderbouwing graag.”

Lucas pakt zijn telefoon, kijkt de kring ernstig rond en leest voor. “Tijdens mijn onderzoek hebben in totaal 71 mensen het toilet bezocht. 26 daarvan gingen door de eerste deur naar binnen, 24 door de tweede deur. Meer dan de helft daarvan deed dat omdat het eerste toilet bezet was.

14 toiletbezoekers kozen voor de laatste deur. En daar komt het: niet meer dan 7 mensen bezochten tijdens mijn metingen toilet nummer drie. We kunnen dus veilig aannemen dat het derde toilet het minst vies wordt.” Lucas kijkt iedereen aan, maakt een diepe buiging en eindigt: “Graag gedaan dames en heren, doe er uw voordeel mee.”